

Tadeusz Nawrolski, Ryszard Rogosz

Golczewo, woj. szczecińskie

Informator Archeologiczny : badania 9, 243-244

1975

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

jamy oprócz ceramiki całkowicie obtaczanej zawierało kości zwierzęce i szczątki ichtiologiczne. Wokół jamy zaobserwowano ślady kołków, a w jej obwodzie na profilu ślady żerdzi wbijanych poprzecznie.

W wyniku wstępnej analizy materiału osadnictwo datuje się na XI do początków XV wieku, ulicę drewnianą na 2 połowę XIV wieku. W pobliskim wkopie kanalizacyjnym znaleziono ostrogę typu I, odmiany 1 datowanej na X-XI wiek.

We wkopach kanalizacyjnych na ul. Marchlewskiego w zachodniej części ulicy natrafiono na fragment fundamentów Bramy Gdańskiej, nie zachowanej na powierzchni, w części wschodniej uchwycono średnio-wieczną warstwę kulturową z fragmentami bierwion.

Wykopy II i III, wytyczone w celu odsłonięcia całego rzutu fundamentów bramy, obejmowały obydwie strony ulicy na odcinku 50 m od nr 16 do 19.

Rezultatem badań było odsłonięcie ogólnego zarysu fundamentów zespołu bramnego wraz z początkowymi łękami mostu poprzez fosę. Mury zostały uchwycone fragmentarycznie ponieważ uległy zniszczeniu przy wcześniejszych wkopach kanalizacji sanitarnej. Materiał zabytkowy występujący w bramie był przemieszany z nowożytnym.

Materiały zostaną przekazane do Gniewa z momentem powstania tam muzeum.

Badania będą kontynuowane.

GOLCZEWO
woj. szczecińskie

Pracownia Archeologiczno-
Konservatorska P.P.PKZ
Oddział w Szczecinie

Badania prowadzili mgr Tadeusz Nawroński
/autor sprawozdania / i okresowo mgr Ryszard Rogosz. Finansował WKZ w Szczecinie. Piąty sezon badań. Zamek biskupi z XIV-XVII w.

Kontynuowano prace w wykopie II, prowadząc eksplorację od poziomu 3-4 m poniżej reperu. Odsłonięto całkowicie mur obronny 2-go zamku, zbudowany w postaci kamiennych łuków konstrukcyjnych, których wnętrza wypełniały kamienie wiązane zaprawą wapienną. Stopa fundamentowa tego muru jest posadowiona znacznie wyżej od stopy wieży, której jeszcze nie uchwycono.

Drugim ważnym elementem było uzyskanie pełnego rzutu muru kamiennego usytuowanego równoległe do wschodniego muru 1-go zamku, tj. między nim a wieżą. Okazało się, że ubiegłoroczne przypuszczenia, iż odkryto bramę są mylne. Jest to jeszcze jeden mur o charakterze obronnym, przy budowie którego zastosowano również łuki konstrukcyjne, których wnętrze zostało inaczej rozwiązane niż przy poprzednim murze obronnym dostawionym do wieży. Dolną część łuku wypełniały luźne kamienie, natomiast w górnej znajdowała się warstwa kulturowa oraz przemieszana ziemia. Między tymi murami stwierdzono dwa poziomy użytkowe dziedzica, jeden w postaci doskonale zachowanego bruku kamiennego i ścieków, a drugi stanowiły duże fragmenty posadzki ceglanej odkryte w różnych punktach wykopu. Na obu poziomach użytkowych stwierdzono wyraźne ślady pożarów, które musiały ogarnąć ówczesną zabudowę. Jeden z nich, który orientacyjnie możemy datować na przełom XIV/XV w. spowodował zniszczenie muru ceglano usytuowanego równoległe do północnego lica wieży i dostawionego do obu murów obronnych. Mur o szerokości 60 cm związany był zapewne z zabudową gospodarczą wewnątrz dziedzica.

Układ nawarstwień odsłonięty poniżej wskazuje, że budowa obu murów obronnych oraz muru ceglano, mimo dostawienia go do nich, przypada na ten sam etap prac budowlanych, z tym że mury obronne zostały posadowione znacznie głębiej, a mur ceglany na warstwie próchnicy, która zdecydowanie rozdziela nawarstwienia niższe związane z 1-szym zamkiem i wyższe powstałe podczas użytkowania 2-go zamku. Stratyfikacja obiektu poniżej owej próchnicy, mająca zasadnicze znaczenie dla określenia zabudowy pozostającej poza obrębem 1-go zamku, tj. rycerskiej wieży mieszkalno-obronnej, będzie przedmiotem przyszłorocznych badań.

Prace przyniosły dalsze bogate zbiory materiałów zabytkowych, głównie szczątków kostnych, ceramiki oraz około 1500 przedmiotów z żelaza, brązu i kości.

Badania będą kontynuowane.

GROJEC
woj. warszawskie

Instytut Historii Kultury
Materialnej PAN
w Warszawie

Badania prowadzili dr Jacek Przeniosło,
mgr Roman Rybicki, mgr Anna Żurowska